

посокѣ проминувать меридианы-тѣ относително къмъ успоредны-тѣ краjkове. Въ какво состои главно-то различie между успоредны-тѣ краjkове и меридианы-тѣ. Какъ ся дѣли земно-то кльбо съ единъ мысленно направенъ разрѣзъ по посокѣ-тѣ на иѣкой меридианѣ. Какъ ся нарича оный меридианъ, по посокѣ-тѣ на когото ся разрѣзва мысленно земно-то кльбо на два полукульбія. Ако поставимъ глобуса така, каквото сѣверный полюсъ да бѫде отгорѣ, а южный отдолѣ, то на коїj странѣ отъ наси ще бѫде восточно-то полукульбіе, на коїj—западно-то. Въ колко время ся обрьща единъ путь земя-та около ость-тѣ си. Какъ ся нарича движениe-то земно около ость-тѣ. Какви явленія происходжатъ отгорѣ на земно-то кльбо отъ движениe-то земно около ость-тѣ.

Движеніе земно около сѣлнцето. Освѣнь движениe-то около ость-тѣ, земя-та има още едно друго движениe около сѣлнцето. Земя-та ся движе около сѣлнцето по опрѣдѣленъ путь, който ся нарича орбита земна. Тя ся движе по орбитѣ-тѣ така, чтото първо, ость-та ѹ ся намира все еднакво и неизмѣнно наклонена къмъ плоскость-тѣ на орбитѣ-тѣ, и второ, посока-та ѹ неизмѣнно гледа все къмъ една и сѫщѣ странѣ. Земя-та забикали единъ путь около сѣлнцето въ 365 дни и шесть часа безъ малко или въ единъ годинѣ, и по тѣсъ причинѣ това движениe ся нарича годишно. Отъ движениe-то земно около сѣлнцето произлиза отгорѣ на земно-то кльбо неравенство-то въ дни-тѣ и нощи-тѣ и прѣмѣна-та на времена-та годишни—пролѣтъ, лѣто, есень изима. Тыя двѣ явленія ставатъ именно отъ това, че земно-то кльбо, като ся движе по вышеупоменутый начинъ, въ продолженіе на годинѣ-тѣ, около сѣлнцето, обрьща къмъ него то единъ-тѣ си половинѣ—сѣверно-то полукульбіе повече, то другъ-тѣ — южно-то полукульбіе. Само два пъти въ годинѣ-тѣ и именно на 9-ый марта и на 10-ый сентябрія, земно-то кльбо ся докарва къмъ сѣлнцето тѣй, чтото и двѣ-тѣ му полукульбія быватъ еднакво